

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7C/226/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714205228
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2015:2714205228.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 47 150 513, zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711 proti odporkyňi: L. C., L.. XX.X.XXXX, J. G. XXX/XX, N., občianka SR, za účasti Združenia na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Park Angelinum 2, Košice, IČO: 42 326 923 ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, o zaplatenie 536,50 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi na účet číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX, E.: XXXXXXXXXXX sumu 38,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 35,10 eur od 4.9.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3,50 eur od 4.10.2011 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamieťa.

Súd odporkyňi náhradu trov konania nepriznáva.

Súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným na súdu dňa 27.8.2014 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 536,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 35,10 eur od 4.9.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3,50 eur od 4.10.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 497,90 eur od 4.3.2012 do zaplatenia a trovy konania. Žalovaná suma predstavuje pohľadávku navrhovateľa za neuhradené poplatky za hovorné, mesačné poplatky v sume 38,60 eur a z zmluvných pokút spolu v sume 497,90 eur (2 x 248,95 eur).

Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch. (§ 115a ods. 2 O.s.p.)

Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor. (Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p.)

Súd prejednal vec v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o drobný spor, a z zmluvy o pripojení zo dňa 29.1.2004, dodatkov k predmetnej zmluve z 29.1.2004 a z 9.12.2009, 10.1.2006, z zmluvy o pripojení z 2.3.2010 a dodatku k tejto zmluve z 2.3.2010, faktúry č. 7201674037 z 15.2.2012, faktúry č. 7109255938 z 15.9.2011, faktúry č. 7108102167 z 15.8.2011, zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013 (vedená na súde pod Spr. 524/13), ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento stav veci:

I. Na základe zmluvy o pripojení zo dňa 29.1.2004 uzatvorených medzi spoločnosťou EuroTel Bratislava, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 35 705 019 (ďalej len „EuroTel Bratislava, a.s.“) a odporkyňou boli odporkyňi poskytnuté elektronické komunikačné služby. Odporkyňa sa zaviazala platiť dohodnutú cenu za poskytovanie služieb. EuroTel Bratislava, a.s. poskytoval odporkyňi služby riadne a včas. Navrhovateľ vypožičal odporcovi 1 ks SIM karty, priradil jej telefónne číslo a poskytoval telekomunikačné služby mobilným telefónnym prístrojom. Odporkyňa užívala služby navrhovateľa od 29.1.2004 .

Na základe dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 29.1.2004 navrhovateľ odporcovi odpredal mobilný telefón zn. NOKIA 3100 za kúpnu cenu 1490 Sk.

Na základe dodatku k predmetnej zmluve o pripojení zo dňa 10.1.2006 navrhovateľ (už vystupujúci pod obchodným menom T-Mobile Slovensko, a.s.) odporkyňi odpredal mobilný telefón zn. LG C3300 za kúpnu cenu.

Na základe dodatku k predmetnej zmluve o pripojení zo dňa 9.12.2009 navrhovateľ (už vystupujúci pod obchodným menom T-Mobile Slovensko, a.s.) odporkyňi odpredal mobilný telefón zn. Sony Ericsson T715 za kúpnu cenu 29 eur. Podľa čl. 3. predmetného dodatku sa odporkyňa zaviazala, že po dobu 25 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiada o aktiváciu alebo zmenu programu služieb na program služieb s nižším mesačným poplatkom, ako má minimálny program služieb uvedený v dodatku. V čl. 4 dodatku je uvedené, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok , v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 dodatku. V tabuľke je uvedená zmluvná pokuta 248,95 eur. Z obsahu dodatku mal súd preukázané, že je vyhotovený jeho text miniatúrnym len ťažko voľným okom čitateľným písmom. Ide o predtlačný vzor formulára, pričom výšku zmluvnej pokuty nebola výsledkom individuálneho dojednania.

II. Na základe zmluvy o pripojení zo dňa 2.3.2010 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporkyňou, navrhovateľ vypožičal odporkyňi 1 ks SIM karty, priradil jej telefónne číslo a poskytoval telekomunikačné služby mobilným telefónnym prístrojom. Odporkyňa užívala služby navrhovateľa od 2.3.2010.

Na základe dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 2.3.2010 navrhovateľ odporkyňi odpredal mobilný telefón zn. Samsung S3650 za kúpnu cenu 1 euro. Podľa čl. 2 predmetného dodatku sa odporkyňa zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od zmluvy alebo právo vypovedať túto zmluvu z dôvodu porušenia povinností odporkyne. V čl. 4 dodatku je uvedené, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok , v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 dodatku. V tabuľke je uvedená zmluvná pokuta 248,95 eur. Z obsahu dodatku mal súd preukázané, že je vyhotovený jeho text miniatúrnym len ťažko voľným okom čitateľným písmom. Ide o predtlačný vzor formulára, pričom výšku zmluvnej pokuty nebola výsledkom individuálneho dojednania.

Odporkyňi boli vyfakturované sumy za poskytnuté služby podľa faktúr, a to faktúrou č. 7201674037 z 15.2.2012 (splatná 3.3.2012) suma 497,90 eur, faktúrou č. 7109255938 z 15.9.2011 (splatná 3.10.2011) suma 3,50 eur, faktúrou č. 7108102167 z 15.8.2011 (splatná 3.9.2011) suma 35,10 eur.

Odporkyňa dlžnú sumu neuhradila.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013 postúpila spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469 ako postupca na navrhovateľa ako postupníka okrem iného i pohľadávku odporkyne.

Vedľajší účastník vstúpil do konania na stranu odporkyne len v časti uplatnenej sumy 497,90 eur z titulu zmluvných pokút. Jeho právny zástupca si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia počítajúc odmenu za jeden úkon práve z tejto sumy 497,90 eur ako tarifnej hodnoty. Konkrétne si uplatnil sumu 83,18 eur pozostávajúcu z odmeny za 2 úkony právnej služby x 33,20 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie sa vo veci); 2 x režijný paušál á 8,39 eur.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka sa vo svojom vyjadrení opiera o ustanovenia § 37 OZ, § 53 ods. 1 veta prvá OZ, § 53 ods. 5 OZ, § 53a ods. 1 OZ. Na podporu svojich tvrdení sa odvoláva na množstvo obdobných rozhodnutí vydaných inými súdmi (pr. rozsudky KS v Prešove sp. zn. 16Co/8/2014 z 24.2.2014, OS Vranov nad Topľou sp. zn. 10C/358/2012-43 z 17.10.2013,...). V rámci svojho vyjadrenia na obranu odporkyne, že zmluvná pokuta je dojednaná pevnou sumou pre prípad akéhokoľvek porušenia zmluvnej povinnosti odporkyňou. Zmluvná pokuta tak predstavuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Má za to, že dojenanie o zmluvnej pokute nie je individuálne dojednané. Ide podľa neho o neprijateľnú podmienku a preto nie je možné zmluvnú pokutu ani len moderovať. Z dôvodu právnej istoty vzniesol i námietku premlčania. NA základe týchto skutočností žiadal zamietnuť návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty 497,90 eur.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Nakoľko Zmluvy o pripojení a dodatky k nim boli uzatvorené dňa do 2.3.2010 (dátum posledného dodatku), súd na ne aplikoval zákon č. 610/2003Z. z. o elektronických telekomunikáciách účinný v čase uzatvorenia zmlúv a dodatkov.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmlúv o pripojení (ďalej len „zákon o elektronických telekomunikáciách“), zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 Zákona o elektronických telekomunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 3 písm. c) Zákona o elektronických telekomunikáciách, zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa § 43 ods. 5, písm. b), e) Zákona o elektronických telekomunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti alebo opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Nakoľko dodatky k zmluvám o pripojení, v ktorých sa uvádza zmluvná pokuta za porušenie povinností v sume 248,95 eur boli uzatvorené 9.12.2009 a 2.3.2010, súd v tomto prípade aplikoval i príslušné ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

Podľa § 2 písm. a), b), e) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), a) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania, b) predávajúcim je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet, e) dodávateľom je podnikateľ, ktorý priamo alebo prostredníctvom iných podnikateľov dodal predávajúcemu výrobok a ktorého činnosť neovplyvňuje vlastnosti výrobku

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2,3, 4 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného

predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Citované ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (pre porovnanie uznesenie IV. ÚS 55/2011). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 OZ). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy vecí v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

V zmysle zmlúv o pripojení, všeobecných podmienok a dodatkov bolo dohodnuté, že účastník je povinný uhradiť zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur (v každom dodatku osobitne) v prípade porušenia zmluvných povinností. Vznik práva navrhovateľovi na zmluvnú pokutu vznikne v zmysle dohody samotným porušením povinnosti odporkyne, a to v okamihu jej porušenia povinnosti, pričom toto právo nie je podmienené vykonaným žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením, či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinnosti). Odporkyňa je zároveň povinná uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu bude odporkyňa povinná zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá jej ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti.

V danom štádiu konania je jeho predmetom zaplatenie za neuhradené služby 38,60 eur a zaplatenie zmluvných pokút : 2 x 248,95 eur.

Zmluvy o pripojení (zo dňa 29.1.2004 a zo dňa 2.3.2010) a dodatky k nim sú nepochybne spotrebiteľskými zmluvami a vzťahujú sa na ne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinnosti plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Podstatným v tomto smere je, že takto dojednaná zmluvná pokuta zaväzovala odporkyňu k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, zo začiatku riadne platil ich úhradu, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere navrhovateľ nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím

doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania súd vyvodil ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne v časti 38,60 eur za neuhradené služby. Je nepochybné, že medzi účastníkmi konania: navrhovateľom ako podnikateľom a odporkyňou ako fyzickou osobou nepodnikateľom boli uzatvorené dve zmluvy o pripojení v zmysle § 43 zákona o telekomunikáciách, dodatky k nim. Navrhovateľ v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporkyňa ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných podmienok k týmto zmluvám o pripojení. Súd dospel k záveru, že zmluvy o pripojení a dodatky k nim uzavreté medzi účastníkmi konania majú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol teda navrhovateľ povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj ustanoveniami o spotrebiteľských doložkách upravených v § 52 a nasl. OZ. Účastníci uzavreli spotrebiteľskú zmluvu podľa osobitého zákona č. 610/2003 Z. z. Ale súd má za to, že aj na takto dohodnuté záväzkové vzťahy je v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa potrebné uplatniť primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka a výkladovo prihliadať i na smernice ES zaoberajúce sa právnym postavením účastníkov spotrebiteľského vzťahu.

Na základe zmlúv a posledných dodatkov z 9.12.2009 a 2.3.2010 navrhovateľ vypožičal odporcovi 2 kusy SIM karty, ku ktorým bolo pridelené konkrétne telefónne číslo. Súd mal preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu dodatkov k predmetným zmluvám o pripojení, na základe ktorých navrhovateľ poskytol odporcovi a) dňa 9.12.2009 jeden kus mobilného telefónu značky Sony Ericsson za kúpnu cenu 29 eur; b) dňa 2.3.2010 jeden kus mobilného telefónu značky Samsung S3650 za kúpnu cenu 1 euro. Podľa dodatkov k zmluvám sa odporkyňa zaviazala uhradiť v prípade porušenia jej zmluvných povinností a následného vypojenia SIM karty zmluvnú pokutu - v oboch prípadoch po 248,95 eur. Zmluvné strany si dohodli, že zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty nezaniká právo navrhovateľa na náhradu škody v plnom rozsahu. V obsahu dodatkov nebolo nikde uvedené, že by zmluvná pokuta predstavovala výšku podmienenej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania boli uzatvorené zmluvy o pripojení.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb, s obsahom ktorých bola odporkyňa pri uzatváraní zmlúv riadne oboznámená. Nakoľko odporkyňa neplatila riadne a včas za poskytované služby, vnikol jej nedoplatok podľa vyššie už uvádzaných faktúr v celkovej sume 38,60 eur za obdobie 9-10/2011. Odporkyňa dlžnú sumu doposiaľ neuhradila.

Občiansky zákonník v § 53 ods.3 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ich uvedenie v zmluve spája (§ 53 ods. 4) s právnym následkom ich neplatnosti. Smernica rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahuje širší výpočet príkladov neprijateľných podmienok. Podľa bodu 1 písm. e) prílohy cit. Smernice za nekalú podmienku sa považuje aj podmienka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu (v tomto prípade ide o výšku zmluvných pokút). Smernica má podľa svojej povahy interpretačný význam pri uplatnení domácej právnej úpravy, ktorou bol implementovaná.

Súd na právny vzťah účastníkov aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, lebo ich dohodu o uplatnení „ ostatných právnych predpisov“ na ich vzájomné právne vzťahy vyhodnotil ako neplatnú v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Toto dojednanie vyplýva z toho, že účastníci zmluvou písomne odkázali na všeobecné podmienky navrhovateľa ako súčasť zmlúv, a že sa ich záväzkový vzťah bude spravovať zákonom o telekomunikáciách a ostatnými právnymi predpismi, pričom podľa charakteru záväzku jednoznačne vyplýva plnenie podľa občianskeho zákonníka. Navrhovateľ

nepreukázal súdu, že s odporkyňou individuálne prerokovali a dohodli obsah jednotlivých zmluvných podmienok zmlúv a najmä všeobecných zmluvných podmienok ani samotnú výšku zmluvnej pokuty za porušenie povinností. Súd preto aj vyhodnotil výšku zmluvnej pokuty 248,95 eur (dohodnutá dva krát) za neprímeranú, keďže z obsahu zmluvy ani dodatku ani len nevyplýva, že by mala predstavovať výšku poskytnutej zľavy na kúpnu cenu telefónu.

Odporca bola v omeškaní so zaplatením za prevolané služby, ale nakoľko navrhovateľ žiada priznať za prevolané sumu 35,10 eur a 3,50 eur ako poplatok za upomienku na omeškanú platbu, súd mu v tejto časti nároku vyhovel. Keďže bol v omeškaní s úhradou jednotlivých faktúr za prevolané a za upomienku, navrhovateľ si oprávnené uplatnil i úrok z omeškania. Preto súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania v súlade s § 517 od. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Vo zvyšku (t.j. v časti zmluvnej pokuty 497,90 eur) súd návrh zamietol.

Ustanovenie § 53 a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s prvostupňovým súdom o len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Záverom už len súd dodáva, že či už hlavné zmluvy o pripojení ako aj jej dodatky sú typickými štandardnými formulárovými listinami, na ktoré zásadne dopadá súdna kontrola. Preto aj vzhľadom na vyššie uvádzanú analýzu zmluvnej pokuty už nepristúpil k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, lebo je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať. Zmluvná pokuta bola vopred zo strany navrhovateľa naformulovaná

bez možnosti jej zmeny zo strany spotrebiteľa, čo súd hodnotí aj ako rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 3 OZ. Nemožno preto prisvedčiť tvrdeniam mobilného operátora o individuálnom vyjednaní zmluvnej pokuty. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 smernice). Z tohto dôvodu i zamietol návrh v časti zmluvnej pokuty.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. , ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa ust. § 149 ods. 1 OSP, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa ust. § 151 ods. 8 OSP, vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

Z vykonaného dokazovania posudzujúc úspech oboch účastníkov mal súd za preukázané, že v konaní bola úspešnejšou odporkyňa, lebo návrh bol zamietnutý v sume 497,90 eur. Odporkyňa si ale žiadne trovy konania neuplatnila, preto jej súd žiadne nepriznal.

Nakoľko si právny zástupca vedľajšieho účastníka konania uplatnil i trovy právneho zastúpenia, žiada ich uhradiť navrhovateľom, súd sa vyporiadal i s týmto nárokom.

Podľa §93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa §93 ods. 4, veta prvá O.s.p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba.

V tomto prípade má súd na mysli konkrétne otázku náhrady trov konania pre vedľajšieho účastníka. Súd vychádzal z čl.47 ods.2 Ústavy SR, v zmysle ktorého má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Z uvedeného ústavného článku , ako aj z ustanovení § 93 ods.2 OSP, §18 OSP, §24 OSP, §25 OSP vyplýva rovnaké právo pre každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Súd prihliadal už aj na zaužívanú súdnu prax pri rozhodovaní v obdobných sporoch, kde je odporcom spotrebiteľ a navrhovateľom je Orange Slovensko, a.s. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho rozhodnutia ako celku a je samo osebe spôsobilé zasiahnuť do práva účastníka podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len ESĽP) v rozhodnutí zo dňa 6. 2. 1954 vo veci B. proti R., resp. v rozhodnutí zo dňa 7. 10. 2004 vo veci B. proti R. (č. 30428/96, resp. 7689/01). Základnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o náhrade trov civilného sporového procesu, je zásada úspechu vo veci vyjadrená v ust. § 142 ods. 1 O.s.p. V tejto zásade sa premieta myšlienka, že ten, kto dôvodne uplatňoval alebo bránil svoje subjektívne právo alebo právom chránený záujem, mal by mať právo na náhradu trov, ktoré pri tejto procesnej činnosti účelne vynaložil proti účastníkovi, ktorý do jeho právnej sféry bezdôvodne zasahoval. Súd v takomto prípade uplatňuje zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania, sú : a) plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, b) účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva, c) čiastočný úspech vo veci zakladá nárok na pomerné rozdelenie náhrady trov konania alebo na to, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pričom nárok na čiastočnú náhradu trov konania sa vypočíta tak, že úspech účastníka konania, ktorému vzniká povinnosť na náhradu trov konania, sa odpočíta od úspechu účastníka, ktorému vzniká právo na náhradu trov konania a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva a d) neúspech v pomerne nepatrnej časti veci zakladá nárok na celú náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom pomerne nepatrná časť sa môže týkať nároku na príslušenstvo v časti uplatneného nároku, ktorá podľa súdnej praxe neprevyšuje 5 až 10 % z uplatneného nároku vyjadreného v peniazoch. Zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu

všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti pritom bude závislé od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniel alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala.

Z obsahu spisu mal súd preukázané, že vedľajší účastník vstúpil do konania oznámením doručeným súdu dňa 7.9.2014, pričom odporkyňu v oznámení označil len menom a priezviskom a uviedol spisovú značku a žiadal zaslať návrh s prílohami. V tej to súvislosti súd zastáva názor, že účastníci konania majú právo byť v konaní zastúpení advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený a zároveň povinný o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Súd má z obsahu spisu za preukázané, že vedľajší účastník na strane odporkyne dobrovoľne vstúpil do konania, pričom odporkyňu nekontaktoval. Na základe žiadosti vedľajšieho účastníka, súd prvého stupňa mu zaslal návrh na začatie konania. Vedľajší účastník sa následne vyjadril k návrhu a uplatnil si nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ na úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva a preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Súd má za to, že takýto paušálny vstup vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí nemôže byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemôže byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania. Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľa, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní (súd má namysli napríklad to, že ani raz nebol v kontakte s odporcom, v prospech ktorého chce vystupovať a hájiť jeho záujmy) do ktorého vstupuje automaticky vyčísluje aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Vzhľadom na vyššie uvádzané úvahy súd dospel k záveru, že vedľajším účastníkom uplatňované trovy konania (za prevzatie zastupovania a vyjadrenie sa) sú neúčelne a nehospodárne a preto mu ani nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia. Ako hlavný dôvod neúčelnosti a nehospodárnosti súd vidí v tom, že v rámci rozhodovacej činnosti súdov sú prípady ako je tento konkrétny prípad (t.j. BL Telecom collection, s.r.o. vers. fyzická osoba ako spotrebiteľ, plnenie titulom zmluvnej pokuty) už po dobu dvoch rokov rozhodované, rozhodnutia sú právoplatné a zverejňované na stránke Ministerstva spravodlivosti SR. A právny zástupca vedľajšieho účastníka vo svojom vyjadrení neuviedol žiadne nové skutočnosti na obranu odporcu okrem tých, ktoré sú súd známe z už zaužívanej súdnej praxe. Čiže súd si ustálil, že v tomto konaní bolo právne zastúpenie vedľajšieho účastníka nadbytočné a nehospodárne.

V závere súd už len konštatuje, že nedošlo k porušeniu práva na právnu pomoc a rovnosti účastníkov garantovaného čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, nakoľko predmetné trovy neboli účelne vynaložené, t. j. nepôsobili v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Súd ďalej vychádzal z toho, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov osoby, ktoré majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne názory zaujali vo svojich rozhodnutiach pr.: Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3Cob/259/2011, Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, trojmo.

Základnými náležitosťami odvolania sú: všeobecné náležitosti (Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde

a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.